

проблему, в тій мірі, в якій її потенційно може і бажає вирішити головний бухгалтер підприємства.

Також проблемою обліку доходів являється встановлення оптимального співвідношення обсягів автоматизованих та неавтоматизованих обліково-контрольних робіт, та визначення їхньої ролі в зростанні поточних доходів підприємства.

Належним чином організований та поставлений бухгалтерський облік доходів підприємства, дасть можливість забезпечити достовірний стан в обліку здійснюваних господарських операцій, а також має важливе значення для підвищення ефективності роботи підприємства, для забезпечення своєчасних та повних даних по доходам.

Література:

1. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 "Дохід", затверджений наказом Міністерства фінансів України від 29.11.99 р. № 290.
2. Дерий В. Проблемы учета расходов и доходов предприятия и перспективы их решения в Украине // Бухгалтерский учет и аудит. – 2008. – № 4. – С. 7 – 11.
3. Чумаченко Н., Белоусова И. Экономическая работа на предприятии и П(С)БУ 16 «Расходы» // Бухгалтерский учет и аудит. – 2007. – № 3. – С. 13 – 16.
4. Голов С. Препятствует ли П(С)БУ 16 «Расходы» экономической работе на предприятии? // Бухгалтерский учет и аудит. – 2007. – № 3. – С. 3–10.
5. Ластовецкий В. Информационное обеспечение предпринимательской деятельности // Бухгалтерский учет и аудит. – 2006. – № 10. – С. 7 – 10.

Процко Т.І., Варчук О.А.

Особливості аудиту товарів на підприємстві

Згідно з Положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 9 "Запаси", товари – це матеріальні цінності, що придбані (отримані) та утримуються підприємством з метою подальшого продажу. Товари визнаються активом, якщо існує імовірність того, що підприємство отримає в майбутньому економічні вигоди, пов'язані з їх використанням, та їх вартість може бути достовірно визначена.

Основна мета перевірки товарних операцій – встановити своєчасність і повноту оприбуткування матеріально відповідальними особами товарів, що надійшли на склад, правильність їх обліку на рахунку 281 «Товари на складі» і обґрунтованість та правильність списання у видаток відпущених (відвантажених) товарів.

Аудит товарних операцій починають зі встановлення реального сальдо на рахунку 281 «Товари на складі». Шляхом порівняння аудитору слід встановити на найближчу до перевірки дату тотожність записів про залишки товарів на рахунку 281 «Товари на складі», зазначених у балансі, даним Головної книги, регістрів аналітичного обліку і особових рахунків матеріально відповідальних осіб (завідувачів складів).

Основними документами для оприбуткування матеріальних цінностей є супровідні документи постачальників, прикладені до звітів матеріально-відповідальних

осіб: товарно-транспортні накладні, рахунки-фактури, специфікації, пакувальні ярлики, посвідчення якості, приймальні квитанції й тощо.

Аналітичний облік товарів на оптових складах може бути партійним, готунковим, оперативно-бухгалтерським. Відповідно до П(С)БО 9 «Запаси» при відпуску товарів виробництво, продажу та іншому вибутті оцінювання їх здійснюється за одним з таких методів:

1. середньозваженої собівартості;
2. собівартості перших за часом надходження запасів (ФІФО);
3. собівартості останніх за часом надходження запасів (ЛІФО);
4. нормативних затрат.

Під час перевірки операцій з товарами аудитор може натрапити на такі аномальні явища (відхилення від норм), як:

1. недоліки в обліку;
2. неправильний залік пересортиці товарів;
3. неповне оприбуткування товарів, що надійшли;
4. безпідставні претензії до постачальників;
5. відсутність оперативного контролю за виконанням договорів на постачання і відпуск товарів;
6. відсутність договорів про повну матеріальну відповідальність матеріально відповідальних осіб;
7. недотримання правил зберігання товарно-матеріальних цінностей і охорони;
8. дописки товарно-матеріальних цінностей в описи;
9. заниження залишку товарів у описах;
10. завищення цін на товари;
11. крадіжки, підробка документів, привласнення.

Для виявлення вищевказаних аномалій застосовують такі прийоми і способи аудиторських процедур:

- інвентаризацію;
- контрольне порівняння фактичних залишків товарів із даними останньої інвентаризації;
- контрольний запуск сировини і матеріалів у виробництво;
- контрольний обмір;
- зіставлення (порівняння) документальних даних;
- зустрічну перевірку квитанцій, накладних на закупівлю матеріальних цінностей;
- переоцінку й уцінку товарів;
- контроль за використанням доручень на одержання товарів;
- вибіркові перевірки;
- перевірки правильності розрахунків природного убутку товарно-матеріальних цінностей й тощо.

Література:

1. Кулаковська Л.П., Піча Ю.В. Організація і методика аудиту: Навч. Посіб. – К.: 2005. – 560с.

2. Коблянська О.І. Фінансовий облік: Навч. посіб. К.: 2007. – 471 с.

3. Основи організації роздрібної торгівлі. –

<http://www.dtkk.com.ua/school/ukr/2002/36/36sc7.html>

Сухарева Т.О., Новожилова А.С., Варчук О.А.

Особливості аудиту виробничих запасів

Матеріальні затрати складають 57–68% собівартості продукції. Від достовірності та об'єктивності відображення в бухгалтерському обліку й звітності операцій з виробничими запасами залежить правильність визначення основних показників, які характеризують результати господарської діяльності та реальний фінансовий стан підприємства (залишки оборотних коштів, темпи їх обігу собівартість, прибуток, рентабельність, показники прибутковості акцій й тощо). Тобто від достовірності, об'єктивності, правдивості та повноти відображення господарських фактів, пов'язаних з рухом виробничих запасів, залежить правдивість і неупередженість усіх суттєвих для користувачів показників.

Об'єкт аудиту – матеріальні цінності (виробничі запаси) підприємства.

Основною метою проведення аудиторської перевірки виробничих запасів є встановлення законності, достовірності та доцільності операцій з виробничими запасами, правильності їх відображення в обліку. Виходячи з мети аудиту виробничих запасів формуються основні завдання аудиту виробничих запасів:

1. Перевірка фактичної наявності запасів.
2. Перевірка організації складського господарства, стану збереження запасів.
3. Перевірка організації обліку заготівлі, придбання та витрачання запасів.
4. Перевірка повноти оприбуткування запасів при наявності документів, які підтверджують їх придбання.
5. Перевірка правильності визначення первісної вартості запасів при їх надходженні на підприємство.
6. Перевірка правильності оформлення надходжень та відпуску запасів.
7. Перевірка дотримання лімітів з відпуску запасів.
8. Перевірка законності списання запасів при втратах.
9. Перевірка незавершеного виробництва, правильності формування собівартості продукції.
10. Визначення правильності ведення синтетичного і аналітичного обліку виробничих запасів.
11. Оцінка повноти та правильності відображення господарських операцій із запасами в бухгалтерському обліку та звітності.

Бухгалтерський облік забезпечує відображення господарських фактів, а аудит – підтверджує їх достовірність, законність та повноту відображення.

Предметами аудиту операцій із запасами виступають: наказ про облікову політику, первинні документи з обліку запасів, облікові регістри, що використовуються для відображення господарських операцій з обліку запасів, акти і